

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA,
MARIBOR

DIPLOMSKO DELO

POSLOVNO DELOVANJE TUJIH PODJETNIKOV V SLOVENIJI

Kandidatka: Jacqueline Flisar

Študentka izrednega študija

Številka indeksa: 11190122694

Program: Računovodja

Mentorica: dr. Vlasta Črčinovič Krofič

Maribor, januar 2012

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Jacqueline Flisar, z vpisno številko indeksa 11190122694, sem avtorica diplomskega dela z naslovom **Poslovno delovanje tujih podjetnikov v Sloveniji**, ki sem jo napisala pod mentorstvom dr. Vlaste Črčinovič Krofič.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo diplomsko delo izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia;
- se zavedam, da je plagiatorstvo –predstavljanje tujih del oz. misli kot mojih lastnih– kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah, Ur. l. RS, št. 16/2007; v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom VSS Academia skladno z njenimi pravili;
- skladno z 32. čl. ZASP dovoljujem VSS Academia objavo diplomske naloge na spletnem portalu šole.

Maribor, januar 2012

Podpis: Jacqueline Flisar

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici dr. Vlasti Črčinovič Krofič za strokovno pomoč in vzpodbudne besede pri pisanju diplomskega dela.

Prav tako bi se rada zahvalila celotnemu kolektivu Academie za prijaznost in pomoč med študijem.

Posebna zahvala gre moji družini, ki mi je stala ob strani v času celotnega študija.

Zahvaljujem se tudi lektorici Lei Žiško, prof. slovenščine, za lektoriranje diplomske naloge.

POVZETEK

Diplomsko delo je sestavljeno iz treh sklopov. V prvem delu predstavljamo različne oblike poslovnega delovanja tujcev v Sloveniji. Podjetje, ki se želi ohraniti na trgu in ohraniti konkurenčni položaj, se mora prilagoditi trgu, za prilagoditev pa so potrebne spremembe. Tako je ustanavljanje odvisnih podjetij ali poslovna delovanja na novih, tujih trgih postalo nuja.

V drugem delu opisujemo potrebne postopke in dokumentacijo. Podrobneje smo opisali:

- postopek za vložitev zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV,
- potek ustanovitve samostojne hčerinske družbe,
- potek ustanovitve podružnice matičnega podjetja.

Tretji del je namenjen praktičnim primerom poslovnega delovanja tujih podjetnikov na našem trgu. Vse predstavljene oblike bomo analizirali na podlagi že delujočih podjetij iz Avstrije.

Ključne besede: oblike poslovnega delovanja, trg, konkurenčni položaj, ustanavljanje odvisnih podjetij, poslovna delovanja.

ZUSAMMENFASSUNG

Business activity of foreign entrepreneurs in Slovenia.

Die Diplomarbeit ist in drei Teilen aufgeteilt. Im ersten Teil stellen wir verschiedene Formen der Geschäftstätigkeiten von ausländischen Unternehmen in Slowenien vor. Ein Unternehmen, dass seine Stellung und Wettbewerbsfähigkeit auf dem Markt erhalten möchte, muss sich dem Markt anpassen, um sich anpassen zu können sind Veränderungen notwendig. Somit sind die Gründungen von abhängigen Unternehmen oder die Geschäftstätigkeiten auf neuen, ausländischen Märkten zur Notwendigkeit geworden.

Im zweiten Teil beschreiben wir die notwendigen Verfahren und Dokumente. Wir haben folgendes näher beschrieben:

- das Verfahren für den Erhalt einer Umsatzsteueridentifikationsnummer,
- das Verfahren für die Gründung eines Tochterunternehmens,
- das Verfahren für die Gründung einer Zweigstelle.

Der dritte Teil beschreibt praktische Beispiele von Geschäftstätigkeiten ausländischer Unternehmer auf unserem Markt. Alle vorgestellten Geschäftsformen, werden aufgrund von schon geschäftstätigen, österreichischen Unternehmen analysiert.

Schlüsselwörter: Formen von Geschäftstätigkeiten, Markt, Wettbewerbsfähigkeit, Gründung von abhängigen Unternehmen, Geschäftstätigkeiten.

KAZALO

1	UVOD	9
1.1	OPREDELITEV OBRAVNAVANE ZADEVE	9
1.2	NAMEN, CILJI IN OSNOVNE TRDITVE	10
1.3	PREDPOSTAVKE IN OMEJITVE RAZISKOVANJA.....	10
1.4	PREDVIDENE METODE RAZISKOVANJA.....	10
2	RAZLIČNE OBLIKE DELOVANJA TUJCEV V SLOVENIJI.....	12
2.1	IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA ZA DDV ZA DAVČNEGA ZAVEZANCA, KI NIMA SEDEŽA V SLOVENIJI.....	12
2.1.1	Kraj obdavčitve blaga	12
2.1.2	Kraj obdavčitve storitve	15
2.2	POSLOVNA ENOTA NEREZIDENTA V SLOVENIJI	18
2.3	HČERINSKA DRUŽBA TUJEGA PODJETJA V SLOVENIJI	19
2.4	PODRUŽNICA TUJEGA PODJETJA V SLOVENIJI.....	19
3	POSTOPKI IN POTREBNA DOKUMENTACIJA	21
3.1	VLOŽITEV ZAHTEVKA ZA IZDAJO IDENTIFIKACIJSKE ŠTEVILKE ZA DDV	21
3.2	USTANOVITEV SAMOSTOJNE HČERINSKE DRUŽBE	23
3.3	USTANOVITEV PODRUŽNICE MATIČNEGA TUJEGA PODJETJA V SLOVENIJI.....	26
3.4	VLOŽITEV ZAHTEVKA ZA IDENTIFIKACIJSKO ŠTEVILKO ZA DDV ZA HČERINSKO PODJETJE IN PODRUŽNICO	28
4	PRIMERI POSLOVNEGA DELOVANJA TUJIH PODJETNIKOV NA NAŠEM TRGU.....	29
4.1	PRIMER PRODAJE DAVČNEGA ZAVEZANCA Z IDENTIFIKACIJSKO ŠTEVILKO ZA DDV, KI NIMA SEDEŽA V SLOVENIJI	29
4.2	ZAKONSKA PODLAGA IN PROBLEMATIKA PRODAJE DAVČNEGA ZAVEZANCA, KI NIMA SEDEŽA V SLOVENIJI	31
4.3	PRIMER DELOVANJA PODRUŽNICE V SLOVENIJI	37
4.4	PRIMER DELOVANJA HČERINSKE DRUŽBE V SLOVENIJI	39
5	SKLEP.....	42

6	LITERATURA IN VIRI	45
6.1	<i>LITERATURA</i>	45
6.2	<i>VIRI</i>	45
6.3	<i>INTERNETNI VIRI</i>	45

KAZALO SLIK

Slika 1: Primer prodaje avstrijskega podjetja v Slovenijo.....	29
Slika 2: Organizacijska struktura računovodstva	30
Slika 3: Organizacijska struktura računovodstva podružnice.....	38
Slika 4: Organizacijska struktura računovodstva hčerinske družbe	40

1 UVOD

1.1 *Opredelitev obravnavane zadeve*

Živimo v času, ko je čezmejno poslovno sodelovanje del vsakdanjika in tako podjetniki iščejo nove potencialne kupce tudi onkraj svojih meja.

Včasih je bila ustanovitev podjetja v svoji lastni državi najenostavnejša možnost, odkar smo v Evropski uniji, pa so na voljo tudi druge možnosti.

Pravica podjetnikov katerekoli države članice Evropske unije je, da lahko začne oziroma nadaljuje opravljanje gospodarske dejavnosti v kateri koli drugi državi članici. Izbira najustreznjšega statusnega in davčnega okolja tako postaja resničnost.

Tuja podjetja v skladu z razširjenim načelom svobodnega poslovanja preko državnih meja za opravljanje gospodarske dejavnosti praviloma ne potrebujejo posebnih dovoljenj, razen pri posebnih vrstah dejavnosti, kot so na primer bančništvo, zavarovalništvo ipd. Velja načelo svobodnega delovanja podjetij v vseh državah EU, če ima matično podjetje sedež v eni od držav.

Seveda tudi to ni povsem brez tveganja. Največje tveganje je nepoznavanje tuje zakonodaje, zaradi česar se nam lahko zgodi, da se bomo znašli v prekršku, ne da bi za to sploh vedeli.

Kdaj zadostuje samo zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV? Kdaj je smiselno ustanoviti podjetje s tujim kapitalom na novo in kdaj je smiselno ustanoviti podružnico? Zakonodaja se v tujih državah med seboj razlikuje, ob tem pa se moramo zavedati, da se bomo morali držati lokalnih zakonov in delovati v skladu z njimi.

Tako je nujno, da se pred začetkom poslovanja preko državnih meja seznanimo z veljavno zakonodajo ciljne države ter proučujemo obseg in vsebino potrebne dokumentacije za uresničitev poslovnega delovanja v tujini.

Dobro je preučiti davčne vidike celotne transakcije in ugotoviti, ali se nam vse skupaj finančno splača, pozornost pa je treba nameniti tudi računovodskim standardom in izkazom.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve

Namen diplomskega dela je na osnovi teoretičnih podlag predstaviti različne pravne oblike poslovnega poslovanja tujih podjetnikov pri nas. Teoretična izhodišča bomo povezovali s praktičnimi primeri poslovanja tujih podjetnikov iz sosednje Avstrije.

Po preučitvi teoretičnih izhodišč v prvem delu diplomske naloge jih bomo v drugem delu prikazovali na praktičnih primerih že delujočih podjetij.

Predstavili bomo, kdaj se mora podjetnik pri nas prijaviti v sistem davka na dodano vrednost in za katere oblike prodaje in storitve to velja. Opozorili bomo na zakonsko problematiko, v katerih primerih že govorimo o stalni poslovni enoti. V tem delu bomo na kratko primerjali Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in Vzorčno konvencijo OECD in izpostavili, v kateri opredelitvi se razlikujeta.

Namen raziskave je torej analizirati možnosti poslovnega delovanja tujih podjetnikov v Sloveniji. Predstavili bomo poslovanje kot tudi problematiko poslovanja v praksi in se pri tem osredotočili na tri pogoste primere, kot so prodaja davčnega zavezanca z identifikacijsko številko za DDV, ki nima sedeža v Sloveniji, na novoustanovljeno podjetje s tujim kapitalom (hčerinska družba) in podružnico tujega podjetja.

Cilj diplomskega dela je torej predstaviti nekaj možnih oblik poslovnega delovanja in na podlagi praktičnih primerov analizirati primerno obliko za vsakega podjetnika. Ugotovitev bomo podkrepili z neposredno medsebojno primerjavo.

1.3 Predpostavke in omejitve raziskovanja

Pri svojem delu bomo uporabili omejeno število poslovnih subjektov in predstavili samo nekaj možnih poslovnih oblik. Prisotne so geografske omejitve, in sicer nacionalna področja Avstrije in Slovenije. Uporabili bomo strokovna mnenja in predstavili razhajajoča stališča.

1.4 Predvidene metode raziskovanja

Pri izdelavi diplomske naloge bomo uporabili deskriptivno metodo s študijem domače in tuje

literature. Raziskovali bomo predvsem namizno. Sistematično bomo zbirali in analizirali podatke, ki so že na razpolago. Informacije bomo pridobili tudi na podlagi trenutnih opazovanj.

Izhajali bomo iz splošnih teoretičnih izhodišč in jih potem analizirali na podlagi praktičnih primerov.

Podatke bomo zbirali v knjižnicah, s pregledovanjem knjig, revij in internetnih strani. Podatke za praktičen del bomo pridobili iz virov na delovnem mestu.

2 RAZLIČNE OBLIKE DELOVANJA TUJCEV V SLOVENIJI

V tem poglavju opisujemo tri različne načine poslovnega delovanja tujcev v Sloveniji. Poglavje začnemo z opisom, kdaj je potrebno vložiti zahtevek za identifikacijsko številko za DDV in zakonodajo, ki nam to predpisuje. Nadaljujemo z opredelitvijo poslovnih enot nerezidenta v Sloveniji, in sicer opisujemo pojem hčerinske družbe in podružnice in opredelimo temeljne razlike med njima.

2.1 Identifikacijska številka za DDV za davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji

Vsaka oseba mora davčnemu organu prijaviti, kdaj začne opravljati dejavnost kot davčni zavezanec in predložiti zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV (obrazca DDV-P2 in DDV-P3). Davčni zavezanec mora davčnemu organu prijaviti tudi vsakršno spremembo v zvezi z dejavnostjo in prenehanje opravljanja dejavnosti. Obveznost predložitve zahtevka za izdajo identifikacijske številke pa se ne nanaša na male zavezance, za katere velja posebna ureditev, ki je zapisana v 94. členu ZDDV-1 (http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek-na_dodano_vrednost_pojasnila/splosno, dne 3.11.2011).

Davčni zavezanec po ZDDV-1 je tudi oseba, ki v Sloveniji nima sedeža dejavnosti in bo opravila obdavčljivo dobavo blaga oziroma storitev na ozemlju Slovenije. Takšna oseba predloži zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV na obrazcu DDV-P3.

2.1.1 Kraj obdavčitve blaga

Promet blaga se načeloma obdavči tam, kjer je blago porabljeno oz. uporabljeno. Tako se enako obravnava uvoženo blago in na davčnem območju proizvedeno blago, hkrati pa je izvoz blaga oproščen plačila DDV. Enako se obravnava tudi promet blaga med državami članicami, pri čemer pa so zaradi ukinitve fiskalnih meja med državami članicami uvedene določene izjeme. Glede na to, da na mejah med državami članicami ni fiskalne kontrole in je zato

kontrolno mogoče zagotoviti le preko dokumentacije pri davčnem zavezancu, lahko sistem obdavčitve blaga po načelu namembnega kraja deluje le v prometu med zavezanci za DDV. Enako obravnavamo promet blaga med državami članicami, razen da zaradi ukinitve fiskalnih meja poznamo določene izjeme(<http://www.ddvasistenca>, dne 3.11.2011).

Če se dobava opravi v drugo državo članico in je naročnik blaga identificiran za namene DDV v tej državi, se davčno breme prevali na kupca (ta obračuna DDV po načelu »samoobdavčitve«).

Drugače obravnavamo prodajo blaga, kadar se prodaja končnim potrošnikom. Zahtevek za identifikacijsko številko za DDV za tujca je obvezen, kadar se pri prodaji blaga na daljavo prestopi z zakonom določen vrednostni prag. Nadalje moramo biti pozorni na določitev kraja dobave blaga pri instaliranju ali montiranju blaga.

Prodaja blaga na daljavo

ZDDV-1 v 20. členu opredeljuje dobavo blaga takole:

Šteje se, da je kraj dobave blaga, ki ga odpošlje ali odpelje dobavitelj ali druga oseba za njegov račun iz druge države članice v Slovenijo, Slovenija, če skupna vrednost dobav, ki jih opravi dobavitelj v tekočem koledarskem letu oziroma jih je opravil v preteklem letu, presega 35.000 evrov ali če se dobavitelj odloči, da je, ne glede na to, da vrednost njegovih dobav v tekočem koledarskem letu ne presega tega zneska, kraj takih dobav Slovenija (20 člen ZDDV-1).

Velja namreč, da je pri prodaji blaga na daljavo kraj dobave kraj, kjer se pošiljanje ali prevoz kupcu konča, če vrednost opravljenih dobav v isto državo članico preseže prag 35.000 ali 100.000 evrov, ki ga določi posamezna država članica. Dokler ta prag v posamezni državi članici ni presežen, je kraj obdavčitve v državi članici, kjer se začne pošiljanje ali prevoz blaga. Ne glede na ta pogoj pa se davčni zavezanec lahko odloči, da bo kraj obdavčitve namem-

na država članica. V tem primeru mora izbrati prijaviti pristojnemu davčnemu uradu in jo uporabljati najmanj dve koledarski leti.

Ko bo slovenski kupec po katalogu naročil blago pri prodajalcu v Avstriji, mu bo ta obračunal avstrijski DDV. Če pa se je prodajalec identificiral za namene DDV v Sloveniji, bo moral kupcu obračunati slovenski davek.

Navedeno ne velja za dobave iz drugih držav (npr. Hrvaške), prav tako ne velja za trošarinske izdelke, ki so obdavčeni tam, kjer se prevoz ali odpošiljanje konča (zanje ne velja limit) (http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/splosno, dne 3.11.2011).

Torej moramo biti pozorni na določitve vrednostnih limitov po posameznih državah. Za Slovenijo velja prag za dobavo blaga v višini 35.000 evrov, medtem ko za Avstrijo velja 100.000 evrov. Hkrati moramo paziti na pravila, ko je dobavitelj presežal prag, in sicer:

- prvo dobavo v tekočem koledarskem letu, ko je bil presežen prag, ki ga uporablja država članica (npr. julij 2011);
- vse nadaljnje dobave v navedenem koledarskem letu (od julija 2011 dalje);
- vsako nadaljnjo dobavo po preteku leta, v katerem je bil prag presežen (2012) opomba: ne glede na vrednost opravljenih dobav ([http:// www://ddvasistenca](http://www.ddvasistenca), 4.8.2011).

Primer: *Družba A iz Slovenije pošilja svoje izdelke naročnikom (končnim kupcem) v Avstrijo. Tako opravljen promet obdavči z DDV. Če bo družba v tekočem oz. v preteklem koledarskem letu iz tega naslova v Avstriji presežala promet 100.000 EUR, postane zavezanec za plačilo DDV v Avstriji.*

Če bi družba A iz Avstrije pošiljala izdelke v Slovenijo (končnim potrošnikom), postane zavezanec za plačilo DDV v Sloveniji, ko bi presežala prag 35.000 evrov.

Kraj dobave blaga pri instaliranju ali montiranju blaga

Kadar blago, ki ga odpošlje ali prevaža dobavitelj, kupec ali tretja oseba, instalira ali montira dobavitelj ali druga oseba za njegov račun, s poskusnim zagonom ali brez njega, se za kraj dobave šteje kraj, kjer je blago instalirano ali montirano. Dobavitelj blaga mora torej obračunati in plačati DDV v državi članici, kjer je blago instalirano ali montirano.

Primer: Družba A iz Avstrije opravi inštalacijo opreme za naročnika B v Sloveniji. Za kraj dobave blaga se šteje Slovenija, zato velja obdavčitev po kraju inštalacije.

Kraj opravljanja storitev, ki zajema le sestavitev različnih delov naprave, ki jih je zagotovil naročnik, ki ni davčni zavezanec, se po izvedbeni uredbi obravnava kot opravljanje storitev in je obdavčena v kraju, kjer je ta storitev opravljena. Če blago kot celota postane del nepremičnine, je kraj obdavčitve vezan na lego nepremičnine ([http://www://ddvasistenca](http://www.ddvasistenca), dne 3.11.2011).

2.1.2 Kraj obdavčitve storitve

Po splošnem pravilu se kraj opravljanja storitev, ki jih prejme davčni zavezanec kot tak, določa glede na sedež naročnika storitev. Pri tem se za davčne zavezance za vse storitve, ki so jim opravljene, štejejo tudi davčni zavezanci, ki opravljajo tudi neobdavčljive dejavnosti in pravne osebe, ki niso davčni zavezanci, so pa identificirani za namene DDV.

Če se storitve opravljajo osebam, ki niso davčni zavezanci (končni potrošniki), je kraj opravljanja storitev kraj, v katerem ima izvajalec sedež svoje dejavnosti.

Veljajo pa tudi tukaj posebna pravila, in sicer:

Kraj opravljanja storitev, ki jih opravijo posredniki

Kraj opravljanja storitev, ki jih osebi, ki ni davčni zavezanec, opravi posrednik, ki deluje v imenu in za račun druge osebe, je kraj, kjer je v skladu z zakonom opravljena glavna transakcija.

Kraj opravljanja storitev v zvezi z nepremičninami

Kraj opravljanja storitev v zvezi z nepremičninami, vključno s storitvami strokovnjakov in nepremičninskih posrednikov, nastanitvijo v hotelih ali podobnih nastanitvenih obratih, vključno z nastanitvijo v počitniških domovih, počitniških kampih ali na prostorih, namenjenih kampiranju, dodeljevanjem pravic do uporabe nepremičnin in storitvami za pripravo in koordinacijo gradbenih del, kot so storitve arhitektov in podjetij, ki zagotavljajo nadzor na kraju samem, je kraj, kjer se nepremičnina nahaja.

Kraj opravljanja prevoza

Kraj opravljanja prevoza potnikov je kraj, kjer se opravlja prevoz, pri čemer se upošteva prevožena razdalja.

Kraj opravljanja prevoza blaga, razen prevoza blaga znotraj Unije, osebam, ki niso davčni zavezanci, je kraj, kjer se opravlja prevoz, pri čemer se upošteva prevožena razdalja.

Kraj opravljanja prevoza blaga znotraj Unije osebam, ki niso davčni zavezanci, je kraj začetka prevoza.

Najem prevoznih sredstev

Kraj dajanja prevoznega sredstva v kratkoročni najem je kraj, kjer je prevozno sredstvo dejansko dano na razpolago najemniku.

Kraj opravljanja storitev pri kulturnih in podobnih storitvah, pomožnih prevoznih storitvah in storitvah v zvezi s premoženjem

Pri storitvah v zvezi z vstopninami za kulturne, umetnostne, znanstvene, izobraževalne, športne, zabavne ali podobne prireditve, kot so sejmi in razstave, vključno s pomožnimi storitvami, povezanimi z vstopninami, ki se opravijo davčnemu zavezancu, se za kraj opravljanja storitev šteje kraj, kjer te prireditve dejansko potekajo.

Pri storitvah, vključno s pomožnimi, s področja kulture, umetnosti, znanosti, izobraževanja, športa, zabavnih in podobnih prireditev, kot so sejmi in razstave, vključno s storitvami organizatorjev teh dejavnosti, ki se opravijo osebam, ki niso davčni zavezanci, se za kraj opravljanja storitev šteje kraj, kjer se te dejavnosti dejansko izvajajo.

Pri pomožnih prevoznih storitvah ter storitvah cenitve in dela na premoženju, ki se opravijo osebam, ki niso davčni zavezanci, se za kraj opravljanja storitev šteje kraj, kjer se te storitve dejansko opravljajo.

Storitve opravljene osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež zunaj Unije

Pri t. i. intelektualnih storitvah, kot so storitve prenosa in odstopa avtorskih pravic, storitve oglaševanja, storitve svetovalcev, inženirjev, odvetnikov, notarjev, bančne, finančne in zavarovalne transakcije, storitve telekomunikacij itn., ki so opravljene osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež zunaj Unije, je kraj opravljanja storitev kraj, kjer ima ta oseba sedež, stalno oziroma običajno prebivališče.

Kraj opravljanja storitev pri elektronskih storitvah, ki jih opravi davčni zavezanec s sedežem zunaj Unije, osebam, ki niso davčni zavezanci

Pri teh storitvah se šteje, da je kraj opravljene elektronske storitve kraj, kjer ima oseba, ki ni davčni zavezanec, sedež ali prebivališče.

Restavracijske storitve in storitve cateringa

Kraj opravljanja restavracijskih storitev ter storitev cateringa je kraj, kjer se te storitve dejansko opravijo.

Kraj opravljanja restavracijskih storitev in storitev cateringa, ki se dejansko opravijo na krovu ladij, zrakoplovov ali na vlakih med delom prevoza potnikov znotraj Unije, je kraj, kjer se vrši prevoz potnikov.

Kraj uvoza blaga

Kraj uvoza blaga je država članica, na ozemlju katere je bilo blago vneseno v Unijo. Če pa je za blago ob vnosu v Unijo začet eden od carinskih postopkov, postopek začasnega uvoza s popolno oprostitvijo uvoznih dajatev ali zunanji tranzitni postopek, je kraj uvoza takega blaga v državi članici, na ozemlju katere se ti postopki končajo

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/splosno/, dne 16.11.2011).

2.2 Poslovna enota nerezidenta v Sloveniji

Republika Slovenija je z davčno reformo v letu 2004 uvedla davčni odtegljaj od dohodkov rezidentov in nerezidentov z virom v Sloveniji. Z osamosvojitvijo in uspešno gospodarsko rastjo je postala zanimiva za tuja podjetja, ki v Sloveniji opravljajo svojo dejavnost preko hčerinskih družb, podružnic, predstavništev in drugih trenutnih veljavnih organizacijskih oblik. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2 (Uradni list RS, št. 117/06) določa, da je nerezident zavezan za davek od tistih dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji (<http://www.durs.gov.si>, Poslovna enota nerezidenta, Pojasnilo DURS, št 4217-61/2008, 9.4.2008, dne 16.11.2011).

Neposredne tuje investicije, njihova velikost, sestava in stabilnost tokov so lahko pomemben vir gospodarske rasti, saj poleg neposrednega povečanja kapitalnih zmogljivosti prinašajo še precej drugih pozitivnih učinkov (Fašalek, 2007, 1).

Investicije imajo torej pomembne učinke, saj odpirajo nova delovna mesta in pomenijo priliv v narodno blaginjo (davki in prispevki ter plače zaposlenih), kar krepi blaginjo domačega gospodarstva (Fašalek, 2005, 5–6).

2.3 Hčerinska družba tujega podjetja v Sloveniji

Ko govorimo o pojmu hčerinska družba s sedežem v tuji državi, moramo razumeti, da v tem primeru hčerinska družba ni tuja družba. Tuja družba opravlja svojo gospodarsko dejavnost v eni (tuji) državi, sedež družbe pa se nahaja v drugi (domači) državi. Družba, ki jo ustanovi tuj ustanovitelj, se šteje v državi, v kateri je bila ustanovljena, za domače podjetje. V takih primerih govorimo o hčerinski družbi s sedežem v tuji državi.

Takšna družba je samostojna pravna oseba in kot taka pravno neodvisna od matične družbe, ki je njena ustanoviteljica ali večinska lastnica in nosilka upravljaljskih pravic.

Hčerinska družba kot pravna oseba deluje samostojno in v okviru korporacijskih, gospodarskih, davčnih in statusnih značilnosti pravnega okolja, v katerem je ustanovljena. Od matične družbe je odvisna samo v ekonomskem in strateškem smislu.

Pri ustanavljanju hčerinske družbe mora matično podjetje upoštevati pravo države sedeža novoustanovljene hčerinske družbe. Pogoji ustanovitve in poslovanja take družbe so odvisni od njene pravne oblike (<http://www.gzs.si/datoteke/gb/GI/3-1-7.html>, dne 16.11.2011).

2.4 Podružnica tujega podjetja v Sloveniji

Medtem ko je hčerinsko podjetje pravno samostojna oblika, vendar na podlagi različnih podjetniških pogodb med obvladujočim in obvladanim podjetjem ekonomsko odvisna od matičnega podjetja, je podružnica zgolj poslovna enota.

Podružnica je lokacijsko in organizacijsko ločeni del matičnega podjetja, ki ni pravno samostojen, ker v pravnem prometu nastopa v imenu matičnega podjetja in za njegov račun. Je del-

no organizacijsko in ekonomsko samostojna, a v primeru prenehanja matičnega podjetja ne bi smela nadaljevati samostojne dejavnosti.

Podružnica ni samostojna pravna oseba in praviloma deluje v okviru matičnega podjetja ter po zakonih, ki veljajo v državi, iz katere matično podjetje izvira. Ima običajno pooblaščenega predstavnika s stalnim prebivališčem v državi, v kateri podružnica deluje.

Za ustanovitev podružnice, za razliko od hčerinske družbe, ni potreben ustanovitveni kapital in zadostuje že vpis podružnice v sodni register države, kjer se ustanavlja. Več o tem v nadaljevanju v tretjem poglavju.

V večini pravnih redov je podružnica lahko registrirana zgolj za dejavnost, za katere je registrirana matična družba, v okviru katere podružnica deluje.

Pri nastopanju na tujih trgih podružnica ni tako pogosta oblika, ker se z ustanovitvijo hčerinske družbe bistveno zmanjša odgovornost matičnega podjetja, ker hčerinska družba odgovarja zgolj s svojim lastnim premoženjem (<http://www.gzs.si/datoteke/gb/GI/3-1-7.html>, dne 16.11.2011).

Tuje podjetje ima torej možnost, če opravlja svojo dejavnost trajno v Sloveniji, da ustanovi podružnico tujega podjetja ali podjetje s sedežem v Sloveniji. Če pa je tuje podjetje prisotno na slovenskem trgu le začasno, pa lahko koristi možnost pravice do prostega pretoka storitev (<http://www.dashofer.si/print.phtml?cid=4125>, dne 16. 11 2011).

3 POSTOPKI IN POTREBNA DOKUMENTACIJA

3.1 Vložitev zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV

Zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV (DDV-P3) predloži davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji in bo opravil obdavčljivo dobavo blaga oziroma storitev na ozemlju Slovenije.

Če davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, opravi obdavčljivo dobavo blaga oziroma storitev, predloži zahtevek za izdajo identifikacijske številke najpozneje 15 dni, preden bo opravil obdavčljivo dobavo. Zahtevek se vloži v elektronski obliki prek sistema eDavki. (http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost, dne 23.11.2011).

Za pridobitev identifikacijske številke za DDV mora tuja pravna oseba najprej vložiti zahtevek za vpis davčni register.

Potrdilo o davčni številki lahko pridobi odgovorna oseba pravne osebe ali od nje pooblaščen oseba (na primer pooblaščen računovodski servis) na kateremkoli davčnemu uradu.

Prijavo za vpis (obrazec DR-04) tuje pravne osebe v davčni register vsebuje naslednje podatke, ki jih je potrebno izpolniti:

- davčno številko (izpolni davčni organ ob vpisu),
- firmo oz. ime,
- skrajšano firmo (če obstaja),
- organ registracije (šifra in naziv),
- datum vpisa v register oziroma začetek opravljanja dejavnosti,
- datum izbrisa iz registra oziroma prenehanje opravljanja dejavnosti (se izpolni ob izbrisu),
- registrsko številko,
- matično številko,

- pravno organizacijsko obliko,
- dodatno organizacijsko obliko (če obstaja),
- šifra dejavnosti po SKD,
- številke telefonov in telefaksov, naslov elektronske pošte,
- sedež in naslov,
- število zaposlenih oseb, dan v mesecu za izplačilo plač,
- oseba, ki vodi poslovne knjige,
- dodatne dejavnosti po SKD (če obstajajo),
- podatke o ustanoviteljih, družbenikih oziroma članih,
- podatke o osebah, pooblaščenih za zastopanje,
- podatke o poslovnih enotah doma in v tujini,
- poslovne in druge prostore, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti in pridobivanje dohodkov,
- številke računov v tujini,
- podatke o kapitalskih naložbah doma,
- podatke o kapitalskih naložbah v tujini,
- povezane osebe,
- podatke o statusnih spremembah (ko nastanejo),
- podatke o postopku (ko nastanejo spremembe): prisilne poravnave, likvidacije, stečaj, druge vrste prenehanja.

Prijavi za vpis v davčni register so priložene naslednje listine:

- izpisek iz registra podjetij, iz katerega sta razvidna vsebina in datum vpisa matičnega podjetja. Izpisek mora biti preveden v slovenščino pri sodnem prevajalcu.
- pooblastilo, če davčne številke ne pridobi odgovorna oseba pravne osebe ampak od nje pooblaščen oseb (na primer računovodski servis)

(http://www.durs.gov.si/si/pravne_osebe/vpis_v_davcni_register_in_davcna_stevilka_za_pravne_osebe_obrazci/prijava_za_vpis_pravne_osebe_v_davcni_register_obrazec_dr_04/, dne 26.11.2011).

Fizična oseba, ki opravlja dejavnost (samostojni podjetnik posameznik in druge fizične osebe), izpolni obrazec DR-03.

Ko je vpis v davčni register končan in si je tuja pravna oseba s tem pridobila davčno številko, se lahko vloži zahtevek za identifikacijsko številko za DDV.

Obrazec DDV-P3 vsebuje splošne podatke, podatke o dejavnosti, o davčnem zastopniku in druge podatke

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_za_pravne_osebe_in_za_fizicne_osebe_ki_opravljajo_dejavnost_obrazci/obrazec_ddv_p3_zahtevek_za_izdajo_identifikacijske_stevilke_za_ddv/, dne 26.11.2011).

3.2 Ustanovitev samostojne hčerinske družbe

Hčerinsko podjetje je povezan subjekt, ustanovljen v državi gostiteljici EU v skladu z nacionalno zakonodajo o gospodarskih družbah, katerega delniški kapital je v popolni lasti matičnega podjetja (enotno podjetje, ki ga priznavajo vse države članice EU) ali v večinski lasti matičnega podjetja z manjšinskimi deleži lokalnih partnerjev (skupno hčerinsko podjetje) (ec.europa.eu/youreurope/business/expanding.../index_sl.htm, dne 26.11.2011).

Kadar tuje podjetje ustanavlja podjetje v Sloveniji, potrebuje naslednjo dokumentacijo:

–slovensko davčno številko za tuje matično podjetje, ki želi v Sloveniji ustanoviti podjetje.

Izpolni se obrazec DR-04.

Priložijo se naslednje listine:

–izpisek iz registra podjetij, iz katerega sta razvidna vsebina in datum vpisa matičnega podjetja. Izpisek mora biti preveden v slovenščino pri sodnem prevajalcu.

–pooblastilo, če davčne številke ne pridobi odgovorna oseba pravne osebe ampak od nje pooblaščen oseb (na primer računovodski servis).

Če so zastopniki tujci, potrebujejo tudi oni slovenske davčne številke(<http://data.si/sl-SI/1434/brezplacna-ustanovitev-podjetja-s-p-in-d-o-o-in-svetovanje>, dne 26.11.2011).

Fizična oseba, ki v Republiki Sloveniji nima niti začasnega prebivališča, predloži prijavo za vpis v davčni register, kadar na njenem območju dosega obdavčljive dohodke ali je lastnik obdavčljivega premičnega oziroma nepremičnega premoženja.

Obrazec DR-02 (prijava za vpis fizične osebe v davčni register) vsebuje naslednje podatke:

- davčno številko, pri prijavi izpolni DURS,
- osebno ime,
- datum in kraj rojstva,
- spol,
- EMŠO,
- državljanstvo,
- naslov stalnega prebivališča,
- naslov začasnega prebivališča,
- naslov v Republiki Sloveniji za vročanje,
- razlog vpisa (obdavčljivi dohodki, premično premoženje, nepremično premoženje, drugo),
- druge podatke o fizični osebi,
- podatke o elektronskem certifikatu,
- podatke o osebah, pooblaščenih za zastopanje,
- podatke o kapitalskih naložbah doma,
- podatke o kapitalskih naložbah v tujini,
- račune v tujini,
- podatke o postopkih zaradi insolventnosti ter drugih postopkih prenehanja.

Fizična oseba, ki v Republiki Sloveniji nima stalnega oziroma začasnega prebivališča, mora v obrazec obvezno vpisati osebno ime, datum in kraj rojstva, spol, državljanstvo, naslov stalnega prebivališča in razlog vpisa ter podatke, ki jih prijavlja za vpis.

Ob prijavi sprememb ali dopolnitev podatkov mora obvezno vpisati davčno številko in osebno ime ter podatke, ki jih spreminja ali dopolnjuje.

Tuja fizična oseba mora obvezno predložiti osebni dokument, iz katerega so razvidni osebni podatki, ki jih fizična oseba prijavlja.

V primeru, da vlaga prijavo pooblaščenec fizične osebe, mora davčnemu organu predložiti na vpogled osebni dokument, s katerim lahko dokaže svojo istovetnost, in priložiti pooblastilo ter listine, na katerih temeljijo podatki, ki se vpisujejo, spreminjajo ali dopolnjujejo, če si jih davčni organ ne more priskrbeti po uradni dolžnos-

ti(http://www.durs.gov.si/si/fizicne_osebe/vpis_v_davcni_register_in_davcna_stevilka_za_fizicne_osebe_obrazci/prijava_za_vpis_fizicne_osebe_v_davcni_register_obrazec_dr_02/, dne 26.11.2011).

Ustanovitveni postopek se opravi pri notarju. Ob registraciji potrebujemo podatke o ustanoviteljih, zastopnikih, imenu in sedežu podjetja, o dejavnosti podjetja in notarske akte, kot so:

–akt o ustanovitvi / družbeno pogodbo,

–sklep o določitvi poslovnega naslova,

–sklep o določitvi zastopnikov,

–izjavo o imenovanju (za vsakega zastopnika posebej – strinjanje zastopnika, da nastopi funkcijo direktorja ali prokurista) in

–izjavo družbenika (za vsakega ustanovitelja posebej –ustanovitelj izjavlja, da nima neporavnanih obveznosti do države iz prejšnjih poslovanj)(<http://data.si/sl-SI/1453/ustanovitev-podjetja-zagon-podjetja-registracija-d-o-o>, dne 26.11.2011).

Akt o ustanovitvi oziroma Družbeno pogodbo je potrebno predložiti na izbrani banki, kjer se odpre začasni račun, da se lahko položi osnovni oziroma **ustanovni kapital** v višini **7.500EUR**. Vloga na pristojne organe se lahko odda, ko se predloži originalno potrdilo o vplačilu kapitala. Vloga se praviloma reši v nekaj dneh.

Dolžnost hčerinskega podjetja je, da napove prihodke in odhodke za leto 2011 in morebitno izgubo ali dobiček. Če se bo napovedal dobiček, se bo plačevala akontacija davka na dobiček

(davek vnaprej). Če se bo napovedala izguba, se bo morebitni davek plačal naenkrat po oddaji letnih poročil marca prihodnjega leta za preteklo leto.

3.3 Ustanovitev podružnice matičnega tujega podjetja v Sloveniji

Tuje podjetje lahko v Sloveniji opravlja pridobitno dejavnost, če ima v Sloveniji registrirano podružnico (ali pa ustanovi povsem novo podjetje).

Podružnica nastopa v imenu in za račun tujega podjetja, pri tem uporablja firmo matičnega podjetja, njegov sedež in svojo firmo. Je del tujega podjetja.

Postopek registracije podružnice **tujega podjetja** se opravi **pri notarju** (<http://data.si/sl-SI/1456/brezplacna-ustanovitev-podjetja-s-p-in-d-o-o-in-svetovanje-zagon-podjetja-registracija-podruznice>, dne 28.11.2011).

Za vpis podružnice mora zastopnik tujega podjetja za notarja pripraviti slovensko davčno številko za tuje matično podjetje in slovensko davčno številko za zastopnika tujega matičnega podjetja.

Za pridobitev slovenske davčne številke za tuje matično podjetje se izpolni obrazec DR-04 in se prilagajo predpisane listine (opisano pod točko 3.1).

Za pridobitev slovenske davčne številke za zastopnika tujega matičnega podjetja se izpolni obrazec DR-02 in se prilagajo predpisane listine (opisano pod točko 3.2).

S predlogom za vpis podružnice v sodni register je treba zahtevati vpis določenih podatkov, kot so ime podružnice, sedež (kraj) in poslovni prostor, pravnoorganizacijsko obliko podružnice, dejavnost, kot je opredeljena v aktu o ustanovitvi in po standardni klasifikaciji dejavnosti in datum ustanovitve, ki je enak datumu sprejema sklepa o ustanovitvi.

V zvezi z ustanoviteljem (matična družba) se vpiše enotna identifikacijska številka, firma in skrajšana firma (če je v statutu določeno), sedež (kraj) in poslovni naslov in država sedeža ustanovitelja.

V zvezi z osebami, pooblaščenimi za zastopanje podružnice, se vpiše enotna identifikacijska številka, priimek in ime, naslov bivanja, tip zastopnika, način zastopanja (posamično skupno) in datum podelitve pooblastila.

Če je ustanovitelj podružnice tuja pravna oseba, je predlogu za vpis ustanovitve podružnice (562. člen ZGD) treba priložiti:

- izpisek iz registra, iz katerega sta razvidna vsebina in datum vpisa matične družbe,
- sklep organa upravljanja o ustanovitvi podružnice,
- prepis pravil oziroma pogodbe družbenikov, ki mora biti overjeno pri notarju,
- overjeno poslovno poročilo zadnjega poslovnega leta tuje družbe v skrajšani obliki.

Ni ustanovnega kapitala in za obveznosti, ki nastanejo s poslovanjem podružnic, odgovarja tuje podjetje z vsem svojim premoženjem. Podružnica tujega podjetja ni pravna oseba, je del tuje pravne osebe, sme pa opravljati vse posle, ki jih sicer lahko opravlja družba. Premoženje podružnice je sestavni del premoženja tuje pravne osebe. Ta tuja družba je subjekt in nosilec pravnih poslov, ki se sklepajo prek podružnice.

Listine je treba priložiti v izvirniku in overjenem prevodu

(http://vem.konjice.si/index.php?option=com_content&task=view&id=51&Itemid=40, dne 28.11.2011).

3.4 Vložitev zahtevka za identifikacijsko številko za DDV za hčerinsko podjetje in podružnico

Hčerinsko podjetje ali podružnica vloži zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV na obrazu DDV-P2.

Zakon poleg drugih predpisov za izdajo identifikacijske številke za DDV določa:

davčni zavezanec predloži zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV najpozneje v mesecu, v katerem je verjetno, da bo vrednost obdavčljivega prometa presegla predpisani znesek 25.000 evrov.

Davčni zavezanec se lahko odloči, da se bo identificiral za namene DDV, čeprav vrednost njegovega obdavčljivega prometa verjetno ne bo presegla 25.000 evrov, vendar mora v tem primeru svojo izbiro uporabljati najmanj 60 mesecev.

Obrazec DDV-P2 vsebuje naslednje podatke, splošne podatke, podatke o dejavnosti, podatke o prometu blaga in storitev, in druge podatke

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_za_pravne_osebe_in_za_fizicne_osebe_ki_opravljajo_dejavnost_obrazci/obrazec_ddv_p2_zahtevek_za_izdajo_identifikacijske_stevilke_za_ddv/, dne 29.11.2011).

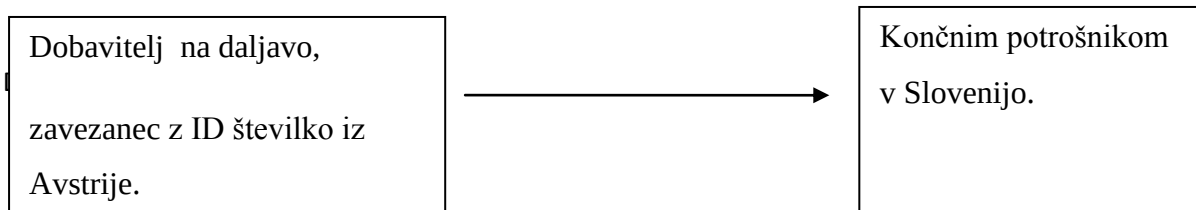
4 PRIMERI POSLOVNEGA DELOVANJA TUJIH PODJETNIKOV NA NAŠEM TRGU

4.1 Primer prodaje davčnega zavezanca z identifikacijsko številko za DDV, ki nima sedeža v Sloveniji

Na praktičnem primeru bomo predstavili primer prodaje avstrijskega podjetja (pravna oseba/družba), ki ima slovensko ID-številko. Tuja pravna oseba je po velikosti majhna družba. V podjetju je zaposlen računovodja, kljub temu je podjetje še povezano z računovodskim servisom, ki skrbi za zaključek leta in je odgovoren za posebne primere, kot je tudi sama registracija davčne številke podjetja v Sloveniji, in kasnejšo izpolnitev mesečne obveznosti glede oddaje obračuna davka na dodano vrednost (obrazec DDV-O).

Primer:

Avstrijsko podjetje prodaja v Slovenijo določeno blago končnim potrošnikom. Blago potrošniki lahko naročijo preko interneta, telefona in faksa. S to prodajo na daljavo presega avstrijsko podjetje veljaven prag za dobavo blaga v višini 35.000 evrov.

Slika 1: Primer prodaje avstrijskega podjetja v Slovenijo

Vir: Zalokar, IKS 10-11/2007, 168

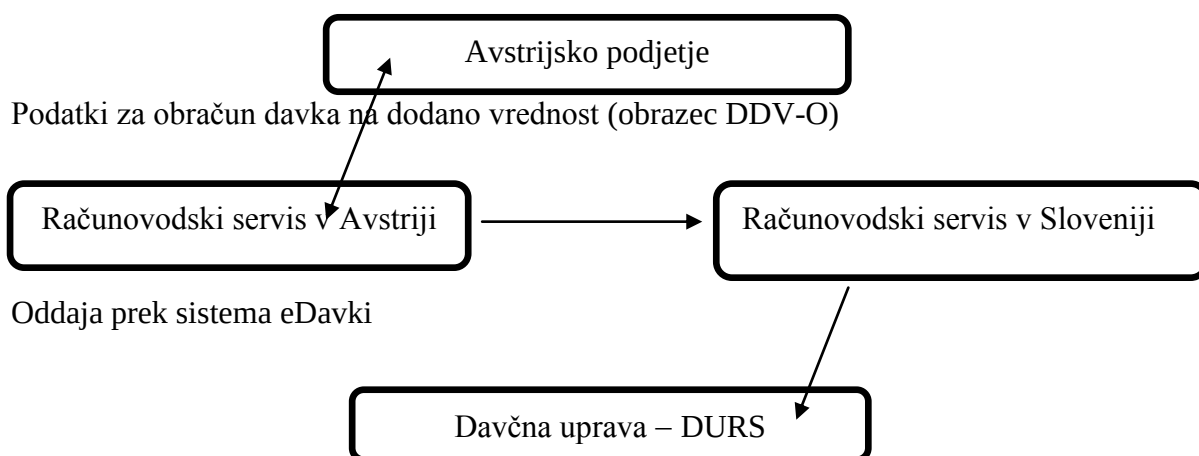
Kot je opisano v teoretičnem delu, mora avstrijsko podjetje (družba) predložiti zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV. Po prijavi za vpis tuje pravne osebe v davčni register se vloži zahtevek za ID-številko v elektronski obliki preko sistema eDavki (postopek opisan v poglavju 3.1).

Zaradi drugačne zakonodaje glede samega postopka registracije in jezikovne ovire se avstrijsko podjetje običajno odloči, da si poišče pomoč v ciljni državi (Slovenija). Pooblaščen oseba (na primer računovodski servis) uredi celoten postopek registracije in poskrbi za oddajo mesečnih obrazcev za obračun davka na dodano vrednost (DDV-O) v elektronski obliki preko sistema eDavki.

Pooblaščen računovodski servis tako v imenu tuje pravne osebe komunicira z davčno upravo na podlagi zunanjega pooblastila. Z zunanjim pooblastilom se dodeli pravica poslovanja v eDavkih osebi, ki ni zaposlena v podjetju. To je lahko fizična oseba, pravna oseba ali fizična oseba z dejavnostjo.

Zunanji pooblaščenec mora imeti kakršnokoli veljavno digitalno potrdilo (<http://edavki.durs.si/OpenPortal/Pages/Mandates/MandatingForms.aspx>, dne 30.11.2011).

V opisanem primeru podjetje samo oziroma avstrijski računovodski servis poskrbi za obračun davka na dodano vrednost in dostavi mesečne davčne obračune (obrazec DDV-O) na sedež računovodskega servisa v Sloveniji. Komunikacija med avstrijskim in slovenskim računovodstvom poteka preko elektronske pošte. Računovodski servis v Sloveniji potem v imenu tuje pravne osebe vloži obrazec DDV-O preko sistema eDavki.

Slika 2: Organizacijska struktura računovodstva

Vir: Interni podatki podjetja

Davčno obdobje je koledarski mesec. Če je davčni zavezanec v preteklem koledarskem letu dosegel obdavčljiv promet blaga in storitev v vrednosti do vključno 210.000 evrov, je davčno obdobje koledarsko trimesečje, vendar to velja le, če ne opravlja transakcij znotraj Unije in ni dolžan predložiti rekapitulacijskega poročila. Za davčnega zavezanca, ki pridobi identifikacijsko številko za DDV, je, ne glede na vrednost pričakovanega prometa, prvih 12 mesecev davčno obdobje koledarski mesec. Tudi za davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji, ter za nekatere druge osebe je davčno obdobje koledarski mesec.

4.2 Zakonska podlaga in problematika prodaje davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji

Medtem ko nam prvi primer prikazuje prodajo na daljavo in pravilno ravnanje glede obdavčitve, bi še opozorili na primer, ko prodajo vrši delojemalec (zaposlenec), ki je zaposlen v podjetju v tujini in išče potencialne kupce na ozemlju Slovenije. Pri tem je pomembno, ali obstaja zaradi načina prodaje poslovna enota v Sloveniji in tako obveznost plačila davka na dobiček.

Pri davčni obravnavi nerezidenta Slovenije, ki v Sloveniji opravlja svojo dejavnost, je potrebno ugotoviti dve pomembni dejstvi, preden naložimo obveznost plačila davka na dobičke tega podjetja: ali ima tuje podjetje v Sloveniji poslovno enoto, in če je odgovor pritrdilen, koliko dobička poslovne enote nerezidenta se v Sloveniji lahko obdavči (http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/poslovna_enota_nerezidenta_v_sloveniji/, dne 4.12.2011).

Temeljne zakonske podlage koncepta Poslovna enota nerezidenta v Sloveniji izhajajo iz Zakona o davku od dohodka pravnih oseb (v nadaljevanju ZDDPO-2; Ur. l. RS, št. 117/2006, 90/2007, 56/2008, 76/2008, 92/2008, 5/2009), Obligacijskega zakonika (v nadaljevanju OZ; Ur. l. RS, št. 97/2007) in Zakona o ratifikaciji Konvencije med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja v zvezi z davki na dohodek in premoženja (v nadaljevanju Konvencija), (BATIDO), (Ur. l. RS, št. 20/1998, 129/2006).

Slovenija pri sklepanju konvencij uporablja kot izhodišče Vzorčno konvencijo OECD.

Sestavni del Vzorčne konvencije je tudi komentar (v nadaljevanju: komentar), ki služi kot pripomoček pri razlagi posameznih členov konvencije in izvajanju konvencije v praksi. Ustava Republike Slovenije (Ur. l. RS, št 33I/991-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06) v 8. členu določa, da morajo biti zakoni in drugi predpisi v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Slovenijo. Ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe se uporabljajo neposredno.

V skladu z navedeno določbo Ustave Republike Slovenije so Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja, ki jih je sklenila in uveljavila Slovenija, sestavni del njenega pravnega reda (Ilić, 2009).

Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb

Z določitvijo in opredelitvijo poslovne enote nerezidenta se ureja enostranska pravica do obdavčitve dela poslovanja tujega podjetja, ki poteka na ozemlju Slovenije. Za obstoj poslovne enote nerezidenta za davčne namene so pomembne izključno določbe 6. in 7. člena ZDDPO-2 (opredelitev poslovne enote) ter določbe o določitvi predmeta obdavčitve (11. člen) in o določitvi davčne osnove poslovne enote (četrti odstavek 12. člena).

Kraj poslovanja

Kraj poslovanja mora obstajati v fizičnem smislu in pri tem ni pomembno, ali gre za lastniško obvladovan kraj ali za kraj, ki ga ima nerezident v najemu. Obstoj fizičnega kraja poslovanja v Sloveniji je povezan z ozemljem Republike Slovenije.

Dejavnost oziroma posli

Nerezident preko določenega kraja v Sloveniji delno ali v celoti opravlja dejavnost oziroma posle v Sloveniji.

Pojavne oblike poslovnih enot

Najpogostejše pojavne oblike poslovnih enot so pisarna, podružnica, tovarna, delavnica, rudnik ali drug kraj, kjer se pridobivajo ali izkoriščajo naravni viri in so neločljivo povezani z ozemljem, kjer se nahajajo.

ZDDPO-2 v 3. odstavku 6. člena za poslovno enoto nerezidenta v določenih okoliščinah kvalificira tudi posrednika. Da bi bil posrednik kvalificiran za poslovno enoto nerezidenta, mora delovati v imenu nerezidenta v zvezi s katerimikoli dejavnostmi ali posli za nerezidenta, vendar le, če ima in običajno uporablja pooblastilo za sklepanje pogodb v imenu nerezidenta.

ZDDPO-2 osebo, ki ima položaj posrednika, ne opredeli podrobneje. Bistveno je, da posrednik deluje v imenu nerezidenta in da ima pooblastilo ter da običajno uporablja pooblastilo za sklepanje pogodb v imenu nerezidenta.

Sicer posredniško pogodbo ureja obligacijsko pravo. Posrednik po posredniški pogodbi iz Obligacijskega zakonika torej ni oseba, ki ima pooblastilo za sklepanje pogodb za naročitelja. Posrednik le išče priložnost za sklenitev pogodbe in na priložnost opozori naročitelja (842. člen OZ). Posrednik torej ne sklepa pogodb v imenu in za račun naročitelja, temveč samo išče tržne priložnosti.

Zato posrednik, kot je opredeljen v okviru posredniške pogodbe po Obligacijskem zakoniku, ne ustreza potrebni kvalifikaciji posrednika, ki bi imel položaj poslovne enote po tretjem odstavku 6. člena ZDDPO-2.

V 7. členu ZDDPO-2 so opredeljeni izključitveni razlogi oziroma okoliščine, po katerih ne glede na izpolnitev pogojev iz 6. člena ZDDPO-2 nerezident nima poslovne enote v Sloveniji za namene obdavčitve. Aktivnosti nerezidenta, ki ni poslovna enota v Sloveniji, so:

1. uporaba prostorov le za skladiščenje, razstavljanje ali dostavo dobrin ali blaga, ki mu pripadajo,
2. vzdrževanje zalog dobrin ali blaga, ki mu pripadajo, le zaradi skladiščenja, razstavljanja ali dostave,

3. vzdrževanje zalog dobrin ali blaga, ki mu pripadajo, le zaradi predelave s strani druge osebe,
4. vzdrževanje kraja poslovanja le zaradi nakupa dobrin ali blaga ali zbiranja informacij zase,
5. vzdrževanje kraja poslovanja le zaradi opravljanja kakršnekoli druge dejavnosti oziroma poslov pripravljalne ali pomožne narave zase,
6. vzdrževanje kraja poslovanja le za kakršnokoli kombinacijo dejavnosti oziroma poslov, določenih v 1. do 5. točki tega člena, pod pogojem, da so splošna dejavnost oziroma posli kraja poslovanja, ki je posledica te kombinacije, pripravljalne ali pomožne narave.

V primeru, ko nerezident opravlja dejavnost (sam ali preko posrednika) in gre le za aktivnosti, povezane z določbami tega člena, se le-ta ne šteje za poslovno enoto nerezidenta.

Zanimiv primer je trgovski potnik. Če je trgovski potnik pooblaščen za sklepanje pogodb za račun nerezidenta v smislu tretjega ali četrtega odstavka 6. člena ZDDPO-2, bi se trgovski potnik kvalificiral za poslovno enoto nerezidenta. Če pooblastilo trgovskemu potniku za sklepanje pogodb ni dano, pa se uporablja 84. člen Obligacijskega zakonika, po katerem trgovski potnik nima pravice sklepati pogodb, ampak samo zbirati naročila. Zbiranje naročil pa ne pomeni, da ima trgovski potnik pravico do podajanja in oblikovanja izjav volje pooblastitelja, temveč le, da sprejema izjave volje tretjih oseb. Pri tem izjava volje tretje osebe učinkuje neposredno za pooblastitelja in ne trgovskega potnika. Trgovski potnik namreč po OZ ne more podajati ponudbe in oblikovati izjav volje, ki bi učinkovale za pooblastitelja, temveč lahko sprejema izjave volje kupcev.

Navadno so dejanja trgovskega potnika omejena na iskanje kupcev, predstavljanje in reklamiranje blaga in sprejemanje naročil. Prav tako je trgovski potnik po OZ upravičen do sprejemanja izjav kupcev glede napak blaga in drugih izjav v zvezi z izpolnitvijo pogodbe. Vse navedeno pa spada k pripravljalnim dejanjem za sklepanje pogodb in ne k sklepanju pogodb (Jer-man Saša, Marjan Odar, 2008).

Konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja

Stalno poslovno enoto Vzorčna konvencija OECD ureja v 5. členu. Izraz stalna poslovna enota pomeni stalno mesto poslovanja, preko katerega v celoti ali delno posluje podjetje.

Za obstoj stalne poslovne enote morajo biti sočasno izpolnjeni trije pogoji:

1. mesto poslovanja – ekonomska aktivnost nerezidenta – podjetja ali posameznika na nekem geografskem prostoru (točki),
2. stalno mesto poslovanja – mesto poslovanja mora biti v smislu kraja in časa stalno,
3. opravljanje dejavnosti preko stalnega mesta poslovanja – največkrat to pomeni, da ljudje, ki so tako ali drugače odvisni od družbe, opravljajo dejavnost družbe v državi, kjer je stalno mesto poslovanja.

Drugi odstavek 5. člena Vzorčne konvencije določa, da izraz "stalna poslovna enota" še posebej vključuje: sedež uprave, podružnico, pisarno, tovarno, delavnico in rudnik, nahajališče nafte ali plina, kamnoloma ali kateri koli drug kraj pridobivanja naravnih virov.

V četrtem odstavku 5. člena Vzorčne konvencije OECD so našteje aktivnosti, ki nimajo za posledico obstoja stalne poslovne enote. Ta določba je enaka določbi 7. člena ZDDPO-2.

Oprelitev odvisnega posrednika je zajeta v petem odstavku 5. člena Vzorčne konvencije OECD, ki določa, da ne glede na določbe prvega in drugega odstavka, kadar oseba, ki ni zastopnik z neodvisnim statusom, deluje v imenu podjetja ter ima in običajno uporablja v državi pogodbenici pooblastilo za sklepanje pogodb v imenu podjetja, se za to podjetje šteje, da ima stalno poslovno enoto v tej državi v zvezi s katerimi koli dejavnostmi, ki jih ta oseba prevzame za podjetje, razen če so dejavnosti te osebe omejene na tiste iz četrtega odstavka 5. člena.

Iz navedenih določb sledi, da se za stalno poslovno enoto šteje tudi posrednik, ki je lahko pravna ali fizična oseba (lahko je v podjetju zaposlena ali ne), in ki ima pooblastilo, da v imenu in za račun nerezidenta sklepa pogodbe. To pooblastilo mora posrednik redno uporabljati. Pogodba, ki jo sklene v imenu in za račun nerezidenta, je pravno zavezujoča za podjetje. Gre za takšne pogodbe, ki predstavljajo sodelovanje nerezidenta v gospodarskih dejavnostih druge države.

Po komentarju Vzorčne konvencije OECD 2005 pogoj "uporabljati pooblastilo za sklepanje pogodb v imenu in za račun nerezidenta" ne omeji uporabe določbe samo na primere, ko posrednik sklepa pogodbe v imenu podjetja v dobesednem smislu. Določba se nanaša tudi na primere, ko posrednik sklene pogodbo, ki podjetje zavezuje, čeprav dejansko niso sklenjene v imenu podjetja.

Izpolnjevanje zahteve, da posrednik "običajno uporablja pooblastilo", je odvisno od narave pogodb in poslovanja podjetja. Iz navedenega razloga ni mogoče postaviti testa pogostnosti uporabljanja pooblastila, zato je potrebno vsak primer presojeti posebej.

Oseba, ki je pooblaščenca, da se dogovori o vseh sestavinah in podrobnostih pogodbe, ki je zavezujoča za podjetje, se šteje, da izvaja pooblastilo za sklepanje pogodb v tej državi, četudi pogodbo podpiše druga oseba v državi, kjer je sedež podjetja (http://www.durs.gov.si/si/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja_poslovna_enota_nerezidenta_v_sloveniji/, dne 4.12.2011).

Iz vsega navedenega lahko povzamemo ZDDPO-2 v 3. odstavku 6. člena pravi, da če posrednik z odvisnim statusom deluje v imenu podjetja ter ima in običajno uporablja pooblastilo za sklepanje pogodb v imenu podjetja, se obravnava kot poslovna enota.

Če trgovski posrednik nima oz. ne uporablja pooblastila za sklepanje pogodb, pojem posrednika ureja Obligacijski zakonik, ki ga obravnava kot osebo, ki išče priložnost za sklenitev pogodbe, torej ne sklepa pogodbe, temveč samo išče tržne priložnosti. K iskanju tržnih priložnosti se šteje iskanje kupcev, predstavljanje blaga in sprejemanje naročil. Navedena dejanja spadajo k pripravljalnemu dejanjem za sklepanje pogodb. V 7. členu ZDDPO-2 se urejajo izključitveni razlogi, zaradi katerih se kraj poslovanja ne šteje za poslovno enoto, v 5. odstavku tega člena je navedeno, da kraj poslovanja ni poslovna enota, če nerezident vzdržuje kraj poslovanja le zaradi opravljanja kakršnekoli druge dejavnosti oz. poslov pripravljalne ali pomožne narave.

Tudi konvencija v 5. odstavku 5. člena obravnava odvisnega posrednika kot pravno ali fizično osebo, ki ima pooblastilo, da v imenu in za račun nerezidenta sklepa pogodbe. Pooblastilo za

sklepanje pogodb se mora nanašati na pogodbe, ki ustrezajo dejavnosti podjetja. Tudi v primeru, ko je oseba pooblaščen, da se dogovori o vseh sestavinah in podrobnostih pogodbe, ki je zavezujoča za podjetje, se šteje, da izvaja pooblastilo za sklepanje pogodbe v tej državi, četudi pogodbo podpiše druga oseba v državi, kjer je sedež podjetja.

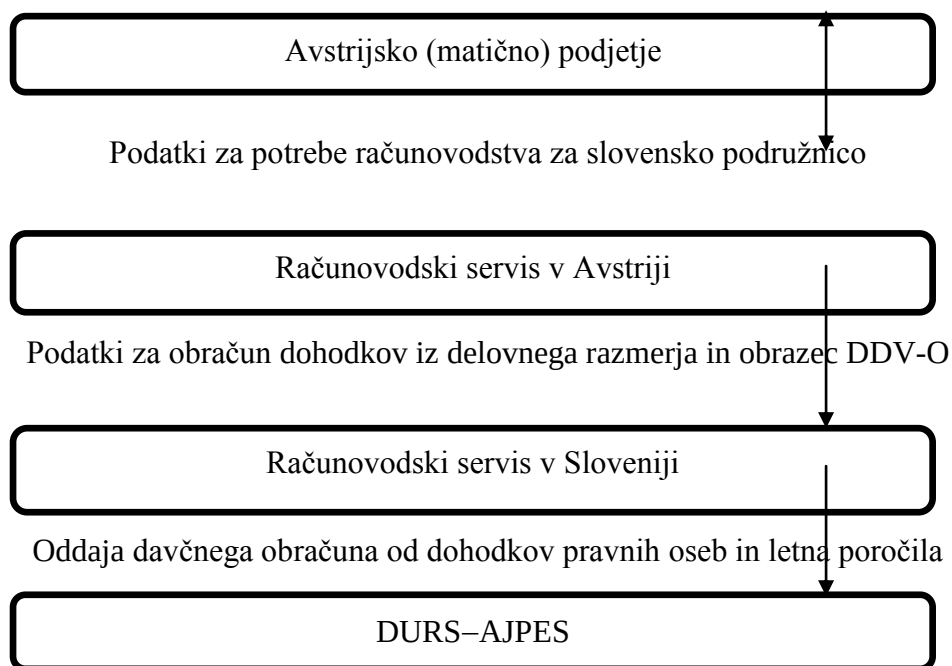
Iz navedenega je razvidno, da se Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in Vzorčna konvencija OECD razlikujeta v opredelitvi posrednika kot poslovne enote nerezidenta, če le-ta **nima pooblastila** za sklepanje pogodb (Ilić, 2009).

4.3 Primer delovanja podružnice v Sloveniji

Na praktičnem primeru bomo predstavili delovanje podružnice v Sloveniji. Glavno Knjigovodstvo podružnice se vodi v Avstriji. Na sedežu podjetja v Avstriji je zaposlen računovodja, kljub temu so še tesno povezani z zunanjim računovodskim servisom, tam imajo tudi davčnega svetovalca. Na podružnici je zaposlen delavec, ki skrbi za prodajo v Sloveniji, tako da je dohodek delojemalca (zaposlenca) v celoti dohodninsko obdavčen v Sloveniji. Mesečne obračune davka na dodano vrednost in podatke za obračun dohodkov iz delovnega razmerja sestavi računovodstvo na sedežu podjetja v Avstriji po veljavni slovenski zakonodaji in v skladu z računovodskimi standardi, ki veljajo v naši državi (Slovenija). Zunanji računovodski servis v Sloveniji poskrbi za oddajo mesečnih obrazcev za obračun davka na dodano vrednost (DDV-O) v elektronski obliki preko sistema eDavki in obračunava mesečne in druge dohodke iz delovnega razmerja za zaposlenca ter poskrbi za pravočasno oddajo REK-1 preko sistema e-davki.

Na koncu leta se v Avstriji sestavi končni davčni obračun (računovodski servis v Avstriji) za del dobička, ki ga dosežejo v Sloveniji. Zunanji računovodski servis v Sloveniji poskrbi za oddajo davčnega obračuna od dohodkov pravnih osebna davčno upravo in oddajo letnih poročil na AJPES.

Kadar tuja podjetja in tuji podjetniki opravljajo svojo gospodarsko dejavnost v Sloveniji, so zavezani za davek od tistega dela dobička, ki ga dosežejo v Sloveniji preko poslovne enote.

Slika 3: Organizacijska struktura računovodstva podružnice

Vir: Interni podatki podjetja

Davek od dohodkov pravnih oseb

Obveznost za davek od dohodkov pravnih oseb se ugotavlja na podlagi davčnega obračuna za davčno obdobje, ki je praviloma enako koledarskemu letu. Davčni zavezanec pa lahko kot davčno obdobje izbere tudi poslovno leto, ki se razlikuje od koledarskega leta. V tem primeru mora o izbiri obvestiti davčni organ, izbranega davčnega obdobja pa ne sme spreminjati tri leta.

Zavezanec obračunava in plačuje davek od dohodkov pravnih oseb po načelu samoobdavčitve na podlagi davčnega obračuna, ki ga sestavi za davčno obdobje. Zavezanec predloži davčni obračun pristojnemu davčnemu organu v roku treh mesecev od začetka tekočega davčnega obdobja (koledarskega oziroma poslovnega leta) za preteklo davčno obdobje. Razliko med plačano akontacijo in izračunanim davkom na podlagi davčnega obračuna mora zavezanec plačati v roku 30 dni od predložitve davčnega obračuna. Preveč plačani znesek davka vrne davčni organ najkasneje v roku 30 dni od predložitve zahtevka, ki ga lahko davčni zavezanec

predloži hkrati ob predložitvi davčnega obračuna. Zavezanci predložijo davčni obračun v elektronski obliki preko sistema eDavki.

Poslovna enota nerezidenta in nerezident se štejeta za povezani osebi, za kateri se uporabljajo pravila o transfernih cenah, kamor sodi tudi obveznost zagotavljanja dokumentacije v zvezi s transfernimi cenami

([http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogi-](http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogiban-)

[ju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/informacija_o_davcnih_obveznostih_tujih_podjetij_in_podjetnikov_ki_v_sloveniji_opravljajo_dejavnost/](http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogiban-), dne 06. 12. 2011).

Zavezanci za poročanje na Ajpes (Agencija za javnopravne evidence in storitve)

Letna poročila oziroma podatke iz letnih poročil morajo predložiti AJ PES naslednji poslovni subjekti: Gospodarske družbe, zadruga, samostojni podjetniki, pravne osebe javnega prava, nepridobitne organizacije in društva. Natančen opis je razviden na citirani spletni strani (http://www.ajpes.si/Letna_porocila/Druzbe_in_zadruga/Predlozitev?id=76, dne 6. 12. 2011).

V letnem poročilo je potrebno razkriti oziroma izpolniti obrazce, ki so natančno popisani na spletnih straneh Ajpes (https://www.ajpes.si/lp2010/obrazec_osn_pod.asp, dne 6. 12. 2011).

4.4 Primer delovanja hčerinske družbe v Sloveniji

Podali bomo še praktični primer delovanja hčerinske družbe v Sloveniji. Hčerinska družba v 100 % lasti tujega matičnega podjetja iz Avstrije se ukvarja s prodajo in montažo določenega blaga. Direktor in odgovorna oseba matičnega podjetja v Avstriji je tudi direktor hčerinske družbe v Sloveniji. Ker se družba, ki jo ustanovi tuj ustanovitelj, šteje v državi, v kateri je bila ustanovljena, za domače podjetje, ima v Sloveniji v celoti ločeno računovodstvo. Računovodstvo vodi zunanji računovodski servis v Sloveniji, prav tako se dosežen dohodek v celoti obdavči na območju naše države.

Hčerinska družba je samostojna pravna oseba in samostojna zavezanica za DDPO v naši državi. Njen dobiček je obdavčen v skladu z zakonodajo naše države na enak način, kot to velja za

vse druge družbe. V državi matični družbi dobiček hčerinske družbe ni obdavčen, vendar le do trenutka, ko je-ta izplačan matični družbi (Guzina, dne 6.12.2011).

Slika 4: Organizacijska struktura računovodstva hčerinske družbe

Vir: Lasten prikaz na podlagi internih podatkov podjetja

Hčerinska družba je samostojna pravna oseba in samostojna zavezanica za DDPO v naši državi. Njen dobiček je obdavčen v skladu z zakonodajo naše države na enak način, kot to velja za vse druge družbe. V državi matični družbi dobiček hčerinske družbe ni obdavčen, vendar le do trenutka, ko je-ta izplačan matični družbi (Guzina, 2008, 41).

Zavezanec za davek od dohodkov pravnih oseb mora obvezno predložiti obračun davka od dohodkov pravnih oseb (davčni obračun) davčnemu organu najpozneje **do 31. marca tekočega leta za preteklo leto**, če ima davčno obdobje enako koledarskemu letu. Če davčni zavezanec sestavlja davčni obračun za davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta in je enako poslovnemu letu, predloži davčni obračun najpozneje v treh mesecih od začetka tekočega poslovnega leta za preteklo poslovno leto. Zavezanci predložijo davčni obračun v elektronski obliki preko sistema eDavki na spletni naslov(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_obrazci/obracun_davka_od_dohodkov_pravnih_oseb/, dne 6. 12.2011).

Prav tako je potrebno oddati letna poročila na AJPES.

Tudi pri hčerinski družbi je pomemben vidik transfernih cen. Družba je dolžna v svojem knjigovodstvu zagotoviti dokumentacijo v zvezi s transfernimi cenami.

ZDDPO-2 v 16. členu opredeljuje povezane osebe v razmerju rezident – nerezident. Za povezani osebi se štejeta zavezanec rezident ali nerezident in tuja pravna oseba ali tuja oseba brez pravne osebnosti, ki ni zavezanec.

Bistven kriterij za opredelitev povezanih oseb nerezidentov je kapitalska povezava ali povezava zaradi posrednega ali neposrednega nadzora oz. pravice do upravljanja in glasovanja med dvema družbama. Družbi se za namene ugotavljanja transfernih cen štejeta za povezani, če je njuna neposredna ali posredna kapitalska povezanost ali so pravice v upravljanju vsaj 25 % (Drakšič, 2008, 16).

5 SKLEP

V diplomskem delu smo predstavili različne načine poslovnega delovanja tujih podjetnikov v Sloveniji. V teoretičnem delu smo predstavili tri različne načine poslovnega delovanja, podali zakonske podlage, izpostavili zakonske razlike ter opisali sam postopek registracije.

Po preučitvi teoretičnih izhodišč v prvem delu diplomske naloge smo jih v drugem delu prikazovali na praktičnih primerih.

Prikazovali smo, kako tuji podjetniki v praksi organizirajo svojo poslovanje in na kakšen način izpolnjujejo svoje dolžnosti, ki jih imajo do državnih in drugih institucij.

Podjetniki, ki presegajo določeno vrednostno mejo za prodajo blaga, ali so kako drugače po zakonu dolžni se registrirati (identifikacijsko številko za DDV) v tuji državi, lahko svojo dolžnost izpolnijo samo z oddajanjem mesečnih obračunov za davek na dodano vrednost DDV-O. Po samem postopku registracije, ki ga praviloma opravi zunanji sodelavec v ciljni državi, lahko obračun sestavijo in oddajo preko sistema eDavki sami ali s pomočjo zunanjega računovodskega servisa v Sloveniji. Običajno je, da se tuje podjetje ali računovodski servis tujega podjetja predhodno pozanima o zakonskih posebnostih, ki veljajo v naši državi in so pomembni za samo sestavo obračuna. Pomemben je seveda vidik jezikovnega sporazumevanja. Če sami ne obvladamo jezika ciljne države, je pomembno, da si najdemo sogovornika, ki dobro obvlada jezik tujega podjetnika.

Včasih sama narava prodaje ali opravljanje storitve zahteva, da si tuje podjetje v tujini registrira podružnico ali ustanovi povsem novo podjetje (hčerinsko družbo). V poglavju 4.2 smo opisali primer, v katerem že lahko govorimo o poslovnih enotah v Sloveniji, ne da bi se tega mogoče zavedali. Zato je pomembno, da se pred čezmejnimi poslovanjem seznanimo z veljavno zakonodajo ciljne države (Slovenija) in proučujemo tudi zakonodajo svoje države oziroma morebitne sklenjene konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja med državama.

Odločitev, ali bo tuje podjetje ustanovilo podružnico ali hčerinsko družbo, je povsem prosta. Razlike pa vendarle obstajajo, zato menimo, da je dobro predhodno pretehtati prednosti in slabosti.

Podružnica ima v praksi omejeno samostojnost, ker nastopa v imenu in na račun matičnega podjetja in tako ni pravno samostojna. Je enota tuje pravne osebe, ki je samo organizacijsko in lokacijsko ločena. Zato moramo najprej realizirati predvideno razsežnost in obseg poslovanja. V primeru prenehanja matične družbe podružnica ne more nadaljevati svoje samostojne dejavnosti. Pri tem je pomembno, da je v večini držav podružnica lahko registrirana samo za dejavnost, za katere je registrirana matična družba. Ker je podružnica del tujega podjetja, se ob ustanovitvi ne potrebuje ustanovitveni kapital (7.500 EUR). Prevzame pogodbe družbenikov matičnega podjetja in deluje po zakonih, ki veljajo v državi matičnega podjetja.

Celotno računovodstvo se vodi na sedežu matičnega podjetja in obdavči se samo tisti del dobička, ki se doseže v Sloveniji. Med letom se s pomočjo zunanjega računovodskega servisa v Sloveniji oddajajo obrazci za obračun davka na dodano vrednost DDV-O (sestavi ga matična družba) in obrazci od dohodkov iz delovnega razmerja (podatke poda matična družba) preko sistema eDavki. Računovodski servis v Sloveniji potem tudi odda obračun davka od dohodkov pravnih oseb, seveda v sodelovanju z matičnim podjetjem (računovodstvo), ki je odgovorno za sestavljanje le-tega, prav tako se oddajo letna poročila na AJ PES. Mogoče je ta vidik za tujo matično družbo (glavno računovodstvo) bolj enostaven. Je pa res, da Zakon o gospodarskih družbah določa, da za obveznosti, ki nastanejo s poslovanjem podružnic, odgovarja tuje podjetje z vsem svojim premoženjem.

Za razliko še enkrat povzamemo hčerinsko družbo. Za ustanovitev hčerinske družbe je potreben ustanovitveni kapital v višini 7.500 EUR. Družba, ustanovljena iz strani tujca, šteje za domače podjetje, zato ima svoj akt o ustanovitvi oziroma družbeno pogodbo.

Hčerinska družba kot pravna oseba deluje samostojno in je od matične družbe odvisna samo v ekonomskem in strateškem smislu in upošteva pravo države sedeža hčerinske družbe (Slovenija).

Celotno računovodstvo se vodi v Sloveniji na sedežu zunanjega računovodskega servisa na podlagi dokumentacije, ki jo predloži direktor hčerinske družbe, ki je tudi hkrati direktor matične družbe v tujini, katera je ustanoviteljica in ima 100 % kapitalski delež. Na sedežu računovodskega servisa v Sloveniji se sestavijo potrebni obrazci in obračuni (DDV-O., REK-obrazci, obračun davka od dohodkov pravnih oseb, letna poročila, razna druga poročila), ki se potem oddajo preko sistema eDavki na DURS ali preko drugega medija na druge pristojne javne institucije (Ajpes, Intrastat). Računovodski servis v Sloveniji je tesno povezan z računovodstvom v Avstriji zaradi usklajevanja in urejanja dokumentacije za hčerinsko družbo.

Pripomnimo še, da hčerinska družba odgovarja samo s svojim lastnim premoženjem.

Podružnica in hčerinska družba sta dolžni voditi dokumentacijo v zvezi s transfernimi cenami. Pri podružnici in hčerinski družbi je prav tako pomemben vidik jezikovnega sporazumevanja z zunanjim računovodskim servisom.

Tako lahko sklepamo, da tuja podjetja z ustanovitvijo hčerinske družbe bistveno zmanjšajo odgovornost matičnega podjetja.

Iz davčnega vidika lahko povzamemo, da računovodstvo, vodeno po naši zakonodaji iz strani slovenskega računovodskega servisa, verjetno predstavlja manjše tveganje, kot pa računovodstvo, vodeno v tujini.

Za vse tri oblike po našem mnenju velja, da potrebujejo zaradi usklajevanja glede dokumentacije zunanjega sodelavca –računovodski servis, s katerim se lahko kljub jezikovnim pregradam razumljivo in hitro dogovorijo.

Iz tega prikaza zaključimo, da smo v celoti izpolnili zadane cilje diplomske naloge, saj smo predstavili nekaj možnih oblik poslovnega delovanja domačega in podružnice tujega podjetja in na podlagi praktičnih primerov analizirali primerno obliko za vsakega podjetnika, kar smo podkrepili z neposredno medsebojno primerjavo.

6 LITERATURA IN VIRI

6.1 Literatura

1. Drakšič, D.: *Primerjava metod za določanje transfernih cen*, Višja strokovna šola Academia, Maribor, 2008.
2. Fašalek, M.: *Neposredne tuje investicije Avstrije v Slovenijo*, Ekonomska Fakulteta, Ljubljana, 2008.
3. Jerman, S., Odar, M.: *Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb ZDDPO-2: s komentarjem*, GV Založba, Ljubljana, 2008.

6.2 Viri

1. Guzina, B.: *Davčna obravnava odvisne družbe in podružnice v tujini*, RDP, maj 2008, stran 41, 2008.
2. Ilić, E., Audit – In d. o. o., 2009.
3. Obligacijski zakonik (Ur. l. RS, št. 97/2007).
4. Ustava Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 331/991-1, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06).
5. Zakon o davku na dodano vrednost, Ur. l. RS 117/2006, s spremembami in dopolnitvami).
6. Zakon o davku od dohodka pravnih oseb (Ur. l. RS, št. 117/2006, 90/2007, 56/2008, 76/2008, 92/2008, 5/2009).
7. Zakon o ratifikaciji Konvencije med Republiko Slovenijo in Republiko Avstrijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja v zvezi z davki na dohodek in premoženja, BATIDO, (Ur. l. RS, št. 20/1998, 129/2006).
8. Zalokar, N.: *Zunanjetrgovinski posli*, IKS, 10-11/2007, stran 168, 2007.

6.3 Internetni viri

1. ec.europa.eu/youreurope/business/expanding.../index_sl.htm, dne 26. 11. 2011.
2. <http://www.dashofer.si/print.phtml?cid=4125>, dne 16. 11. 2011.
3. <http://www.gzs.si/datoteke/gb/GI/3-1-7.html>, dne 16. 11. 2011.
4. <http://www.ddvasistenca>, 4. 8. 2011.
5. <http://data.si/sl-SI/1434/brezplacna-ustanovitev-podjetja-s-p-in-d-o-o-in-svetovanje>, dne 26. 11. 2011.

6. <http://data.si/sl-SI/1453/ustanovitev-podjetja-zagon-podjetja-registracija-d-o-o>, dne 26. 11. 2011.
7. <http://data.si/sl-SI/1456/brezplacna-ustanovitev-podjetja-s-p-in-d-o-o-in-svetovanje-zagon-podjetja-registracija-podruznice>, dne 28. 11. 2011.
8. <http://edavki.durs.si/OpenPortal/Pages/Mandates/MandatingForms.aspx>, dne 30. 11. 2011.
9. http://vem.konjice.si/index.php?option=com_content&task=view&id=51&Itemid=40, dne 28. 11. 2011.
10. <http://www.ddvasistenca>, dne 3.11.2011
11. <http://www.durs.gov.si>, Poslovna enota nerezidenta, Pojasnilo DURS, št 4217-61/2008, 9. 4. 2008, dne 16. 11. 2011.
12. http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi in http://www.durs.gov.si/si/pojasnila/davek_na_dodano_vrednost, dne 3. 11. 2011.
13. http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_pojasnila/splosno/, dne 16. 11. 2011.
14. http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost, dne 23. 11. 2011.
15. http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_za_pravne_osebe_in_za_fizicne_osebe_ki_opravljajo_dejavnost_obrazci/obrazec_ddv_p3_zahtevke_za_izdajo_identifikacijske_stevilke_za_ddv/, dne 26. 11. 2011.
16. http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_na_dodano_vrednost_za_pravne_osebe_in_za_fizicne_osebe_ki_opravljajo_dejavnost_obrazci/obrazec_ddv_p2_zahtevke_za_izdajo_identifikacijske_stevilke_za_ddv/, dne 29. 11. 2011.
17. http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_obrazci/obracun_davka_od_dohodkov_pravnih_oseb/, dne 6. 12. 2011.
18. http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/poslovna_enota_nerezidenta_v_sloveniji/, dne 4. 12. 2011.
19. http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/informacija_o_davcnih_obveznostih_tujih_podjetij_in_podjetnikov_ki_v_sloveniji_opravljajo_dejavnost/, dne 6. 12. 2011.

20. http://www.durs.gov.si/si/fizicne_osebe/vpis_v_davcni_register_in_davcna_stevilka_za_fizicne_osebe_obrazci/prijava_za_vpis_fizicne_osebe_v_davcni_register_obrazec_dr_02/, dne 26. 11. 2011.
21. http://www.durs.gov.si/si/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/poslovna_enota_nerezidenta_v_Sloveniji/, dne 4. 12. 2011.
22. http://www.durs.gov.si/si/pravne_osebe/vpis_v_davcni_register_in_davcna_stevilka_za_pravne_osebe_obrazci/prijava_za_vpis_pravne_osebe_v_davcni_register_obrazec_dr_04/, dne 26. 11. 2011.
23. https://www.ajpes.si/lp2010/obrazec_osn_pod.asp, dne 6. 12. 2011.